

ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | กฎระเบียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป (EU recovery plan) จากวิกฤติการณ์ COVID-19

สหภาพยุโรป (EU) ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือ COVID-19 ทำให้ GDP ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 ลดลงถึงร้อยละ 15 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2562 และเศรษฐกิจตลอดทั้งปี 2563 มีแนวโน้มลดลงมากกว่าร้อยละ 7 อย่างไรก็ตาม หากมีการแพร่ระบาดรอบ 2 และประเทศสมาชิกฯ จำเป็นต้องบังคับใช้มาตรการปิดเมืองอีกครั้ง อาจทำให้เศรษฐกิจของ EU ในปีนี้หดตัวถึงร้อยละ 16 ซึ่งเป็นการทรุดตัวหนักสุดนับตั้งแต่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (Great Depression)

เมื่อวันที่ 17 - 21 กรกฎาคม 2563 ที่ผ่านมา บรรดาผู้นำประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (EU) ทั้ง 27 ประเทศ ได้ร่วมประชุมหารือเรื่อง “แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจสหภาพยุโรป (EU recovery plan)” ที่นำเสนอโดยคณะกรรมาธิการยุโรป ซึ่งเป็นมาตรการเร่งด่วน เพื่อช่วยเหลือภาคส่วนต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติการณ์ COVID-19 รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของตลาดร่วม และนำพายุโรปไปสู่เส้นทางที่ยั่งยืน มีความยืดหยุ่น และเป็นธรรม

ในการประชุมวันสุดท้าย คณะมนตรียุโรป (European Council) ได้มีมติอนุมัติวงเงินเพื่อการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจ EU ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ Next Generation EU รวม 7.5 แสนล้านยูโร และ Multiannual financial framework for 2021- 2027 (MFF) รวม 1.074 ล้านล้านยูโร อย่างไรก็ตาม ข้อตกลงของคณะมนตรียุโรป จะต้องผ่านความเห็นชอบจากสภายุโรป (European Parliament) ก่อน โดยคาดว่าคณะมนตรียุโรปและสภายุโรปจะหาข้อสรุปร่วมกันได้ภายในปี 2563 เพื่อให้งบประมาณเริ่มใช้ได้ตั้งแต่ต้นปีหน้าเป็นต้นไป

งบประมาณสำหรับโครงการต่างๆ ภายใต้ Next Generation EU (7.5 แสนล้านยูโร) แบ่งเป็น

1) Recovery and Resilience Facility (งบประมาณ 6.725 แสนล้านยูโร) โดยจะจ่ายเงินช่วยเหลือประเทศสมาชิกฯ ในช่วงเวลา 3 ปี เริ่มตั้งแต่ปี 2564 - 2566 ในรูปแบบเงินกู้ (3.6 แสนล้านยูโร) และเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า (3.125 แสนล้านยูโร) เพื่อสนับสนุนการลงทุน หรือการปฏิรูปที่จำเป็นต่อการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน หรือเชื่อมโยงกับเรื่องเร่งด่วนของ EU อาทิ เศรษฐกิจที่ยืดหยุ่น สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีดิจิทัล

2) REACT-EU initiative (งบประมาณ 4.75 หมื่นล้านยูโร) เพื่อช่วยเหลือแรงงาน ธุรกิจ SMEs หรือระบบสาธารณสุขที่ได้รับความเดือดร้อนจากวิกฤติการณ์ COVID-19 รวมทั้งสนับสนุนโครงการสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีดิจิทัล

3) Horizon Europe (งบประมาณ ๕ พันล้านยูโร) เพื่อสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมด้านสุขภาพและสภาพภูมิอากาศ

4) InvestEU (งบประมาณ ๕.๖ พันล้านยูโร) เพื่อสนับสนุนการลงทุนฟื้นฟูที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

5) European Agricultural Fund for Rural Development (งบประมาณ 7.5 พันล้านยูโร) เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างในชนบทให้สอดคล้องกับ European Green Deal ยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ และยุทธศาสตร์ Farm to Fork ของ EU

6) Just Transition Funds (งบประมาณ 1 หมื่นล้านยูโร) เพื่อเร่งให้ประเทศสมาชิกฯ เปลี่ยนไปสู่การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นศูนย์ (climate neutrality) ภายในปี 2593

๗) RescEU (งบประมาณ ๑.๙ พันล้านยูโร) เพื่อขยายกำลังในการรับมือ และจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอีก อาทิ เตรียมกักตุนยา วัคซีน หน้ากาก เครื่องช่วยหายใจ และชุดอุปกรณ์ป้องกัน

การใช้จ่ายงบประมาณ Next Generation EU จะควบคู่ไปกับการดำเนินงานภายใต้งบประมาณระยะยาว หรือ Multiannual financial framework for 2021 - 2027 (MFF) ที่ได้รับการจัดสรร อาทิ โครงการ Digital Europe โครงการ Connecting Europe Facility โครงการฟื้นฟูการทำงานของตลาดร่วม รวมทั้งโครงการอื่น ๆ ที่เป็นการเสริมสร้างนโยบาย European Green Deal สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มการจ้างงาน และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของยุโรป

สำหรับนโยบายเกษตรร่วม (CAP) สำหรับปี 2564 - 2570 ได้รับจัดสรรงบประมาณรวม 3.364 แสนล้านยูโร ซึ่งลดลง 4.6 หมื่นล้านยูโร เมื่อเทียบกับงบประมาณรอบก่อนหน้า (ปี 2557-2563) แบ่งเป็น

๑. งบประมาณสำหรับการจ่ายเงินอุดหนุนโดยตรงแก่เกษตรกร (direct payments) และมาตรการด้านการตลาด (market-related expenditures) จำนวน ๒.๕๘๖ แสนล้านยูโร

๒. งบประมาณสำหรับการพัฒนาชนบท (rural development) ภายใต้กองทุน European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) จำนวน ๗.๗๙ หมื่นล้านยูโร

นอกจากนี้ โครงการพัฒนาชนบทยังได้รับเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมจากงบประมาณ Next Generation EU (ตามที่กล่าวมาแล้วในข้อที่ ๕) อีก ๗.๕ พันล้านยูโร

สำหรับภาคประมง กองทุน European Maritime and Fisheries Fund (EMFF) ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอีก 500 ล้านยูโร สำหรับปี 2564 - 2570 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 จากที่ได้มีการเสนอไว้ในปี 2561 โดยประเทศสมาชิกฯ สามารถใช้งบประมาณดังกล่าวในการฟื้นฟูภาคประมงจากผลกระทบจากวิกฤติการณ์ COVID-19 สนับสนุนการลงทุนที่เสริมสร้างความยืดหยุ่นให้กับภาคประมง

แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป (EU recovery plan)" ผ่าน Next Generation EU อาจถือเป็นโอกาสที่ดีของสหภาพยุโรปในการผลักดันการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และพัฒนาภาคส่วนต่าง ๆ ไปในทิศทางที่สอดคล้องกับนโยบายหลักของคณะกรรมการการยุโรปชุดปัจจุบัน อาทิ European Green Deal ยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ ยุทธศาสตร์ Farm to Fork เศรษฐกิจหมุนเวียน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้กำหนดเป็นเงื่อนไขหลักในการรับการสนับสนุนความช่วยเหลือ

